Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Sveriges flygindustri var bulvaner till Tyskland

AB Flygindustri (Limhamn)

En Ö - (derstigen) historia, vi hjälpte Nazityskland med flygplan

Slutprodukt med hjälp av Sverige

Regeringen var inte ovetande: År 1925 besökte Kommunikationsminisister V. Larsson Fabriken. Chef Tysk f.d. Stridsflygare Friedrich Treitschke (lägligt ny svensk medborgare) Per Albin Hansson skulle vara med men fick plötsligt förhinder

K-SALC

LN-DAB

K
K-SALH
EJ 210

AB Aerotransport, förkortat ABA, var ett svenskt flygbolag etablerat 1924 under namnet Aktiebolaget Aerotransport av Carl och Adrian Florman, Ernst Linder, John Björk och Johan Nilsson. Huvudfinansiär och majoritetsdelägare genom bulvan var tyska Junkers som 1925 ägde 82 procent av bolaget. Staten blev huvudägare 1935 och verksamheten uppgick 1948 i Scandinavian Airlines System när bolaget slogs samman med SILA. ABA, där staten ägde 50%, stod för det statliga svenska ägandet av SAS fram till 1996. Detta år upphörde bolaget när det slogs samman med SAS Sverige AB som tidigare under året hade bytt namn från SILA.

En av SLA:s första piloter (1922) var Hermann Göring, som var delägare i Handelsbolaget Aero-Transport som föregick ABA. Göring sökte även arbete som pilot på ABA då han hade en svensk flickvän, men han fick inte arbete på ABA.

ABA köpte fler flygplan och 1931 opererade man med ett flertal Junkers modeller F 33, F 34, G 23 och G 24 av land- och pontonvarianter. För flygningar på de längre linjerna användes "Värmland", en tremotorig Fokker F.XII.

1938 köptes en Junkers Ju 86Z-7 som fick namnet "Svalan" och registreringen SE-BAE. Flygplanet var inköpt för att transportera post, men 1940 rekvirerades det av Flygvapnet som någon månad senare köpte det från ABA. I Flygvapnet fick den beteckningen Tp 9.

År 1937 blev ABA Europas andra operatör av Douglas DC-3 efter KLM. Med den flygplanstypen öppnades möjligheter för nya "långlinjer" som exempelvis till Moskva 1939. Samma år infördes märkningen SWEDISH AIR LINES på flygplanen. Utöver tre DC-3 bestod flygplansflottan av fem Junkers Ju 52/3m, ett Junkers F 13 pontonplan, samt två Fokker F XII.

AB Flygindustri (Afi) var en flygplanstillverkare i Limhamn i Sverige.

AB Flygindustri startades 15 januari 1925 för att tillverka Junkers flygplan på licens. Företaget upphörde 15 juni 1935.

Den tyska flygindustrin var hårt kringskuren efter första världskriget. Tyska flygbolag fick inte operera med flermotoriga flygplan, och under en period var det totalförbud att tillverka flygplan. 1921 lättade reglerna något, civila flygplan fick tillverkas efter godkännande av en internationell kontrollkommission om de uppfyllde vissa regler. För att kringgå dessa regler och utveckla de flygplan man ville flyttade flera flygplanstillverkare utomlands. 1922 startade Junkers en stor fabrik i Fili utanför Moskva i Sovjetunionen men efter att ha kommit på kant med de sovjetiska myndigheterna stängdes fabriken i mars 1925.

Redan 1924 tog Hugo Junkers kontakt med bröderna Carl och Adrian Florman som startat flygbolaget AB Aerotransport och förhörde sig om de kunde tänka sig ett samarbete och starta en fabrik för tillverkning av flygplan i Sverige. Junkers ägde 82% av företaget, men eftersom dåtidens lagstiftning förbjöd utländska medborgare att inneha större andel än 50%, var 32% registrerade på svenska bulvaner.

I och med att Afi bildades, kunde Junkers starta tillverkning av större och motorstarkare trafikflygplan, samt genomföra modifiering och utveckling av militära flygplanstyper. Många av komponenterna till flygplanen var tillverkade vid Junkers fabrik i Dessau för att sedan slutmonteras av Afi i Limhamn. Det förekom till och med att hela flygplan med svenska registreringar besiktigade av den svenska luftfartsinspektionen rullade ut från fabriken i Dessau.

Verksamheten bedrevs på ett före detta skeppsvarv i Limhamn med maskiner från Dessau. När företaget startades var större delen av personalstyrkan tysk, men vid nyanställningar valdes svensk arbetskraft, som utbildades inom företaget. Personalstyrkan var i slutet av 1925 ca 460 personer. 1935, när militära aktiviteter åter skedde öppet i Tyskland, beslöts det att Afi skulle avvecklas.

Afi tillverkade ca 30 hela flygplan och ca 40 flygplan som delvis var tillverkade i Dessau, till detta kommer 85 plan, som modifierades eller monterades av komponenter från Tyskland. Bland exportkunderna från Afi märks Kina 30 st, Sovjet 25 st, Tyskland 24 st, Colombia 10 st, Chile 8 st, Finland 7 st Argentina och Portugal 5 st vardera, Grekland 4 st Japan 3 st, Jugoslavien 2 st, samt Venezuela, Spanien, Italien, Österrike och Norge ett flygplan vardera.

För övningsflygning och utprovning levererades i maj 1930 tre Junkers K 47 till det då hemliga Tyska arméns flygetablissemang i Lipetsk, Sovjetunionen.

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Hermann Wilhelm Göring, född 12 januari 1893 i Rosenheim, död 15 oktober 1946 i Nürnberg, var en tysk politiker och militär. Han tillhörde ledarskiktet inom Nationalsocialistiska tyska arbetarepartiet (NSDAP) och var riksdagsledamot från 1928. Från 1932 till 1945 var Göring tyska riksdagens talman.

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Hemligheter på Ön:
Vinnarna dikterade Tysklands villkor efter det Första Världskriget

De allierade, särskilt Frankrike, ville försäkra sig om att Tyskland aldrig mer skulle kunna utgöra ett militärt hot. Därför tilläts Tyskland ha en armé med högst 100 000 man och med endast lättare vapenutrustning, en marinkår med högst 15 000 man och inget flygvapen. Den allmänna värnplikten förbjöds. Den tyska gränszonen mot väst, Rhenlandet, skulle vara demilitariserad.

Men på Ön i Limhamn skulle det döljas en del hemligheter under åren 1925 till 1935.
Tyskland skulle komma att kringgå fredsvillkoren. Man ordnade helt enkelt till en del tillverkning av stridsflygplan ändå. Strategin var enkelt uttryckt ”Bulvaner”. (Bulvan är en fysisk eller en juridisk person som för annans räkning, i eget namn, företar rättshandling som uppdragsgivaren själv föredrar att inte utföra.) Pengar och girighet är en viss drivkraft och den visade sig gro på en liten konstgjord Ö i utkanten av Limhamn. Limhamn var sedan mitten av 1850 talet en ”sömning” liten by med hamn och få fiskare. Men det skulle komma att ändras med tiden.

Egentligen kan man koppla Limhamns osannolika färd mot nya ”Näringar” som en förtjänst av ”R.F. Berg”. Rudolf Fredrik Berg anländer till Malmö och startar över 40 nya företag.

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död 8 december 1907 i Stockholm, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe.
blev 1873 disponent för Skånska Cement AB i Malmö. Han ledde också en rad andra bolag, som till exempel Malmö-Limhamns Järnväg och AB Stranden. Han var ledamot av Malmö stadsfullmäktige från 1882 och dess vice ordförande 1907. Berg hade mycket stor betydelse för den svenska cementindustrins utveckling, och det av bolaget tillverkade cementet exporterades till flera världsdelar. 1887 grundade han entreprenadföretaget AB Skånska Cementgjuteriet, senare Skanska.

Han blev 1873 disponent för Skånska Cement AB i Malmö. Han ledde också en rad andra bolag, som till exempel Malmö-Limhamns Järnväg och AB Stranden. Han var ledamot av Malmö stadsfullmäktige från 1882 och dess vice ordförande 1907. Berg hade mycket stor betydelse för den svenska cementindustrins utveckling, och det av bolaget tillverkade cementet exporterades till flera världsdelar. 1887 grundade han entreprenadföretaget AB Skånska Cementgjuteriet, senare Skanska.

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

K 47

Exempel på modeller Tillverkade på ÖN

F 13

F 13

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

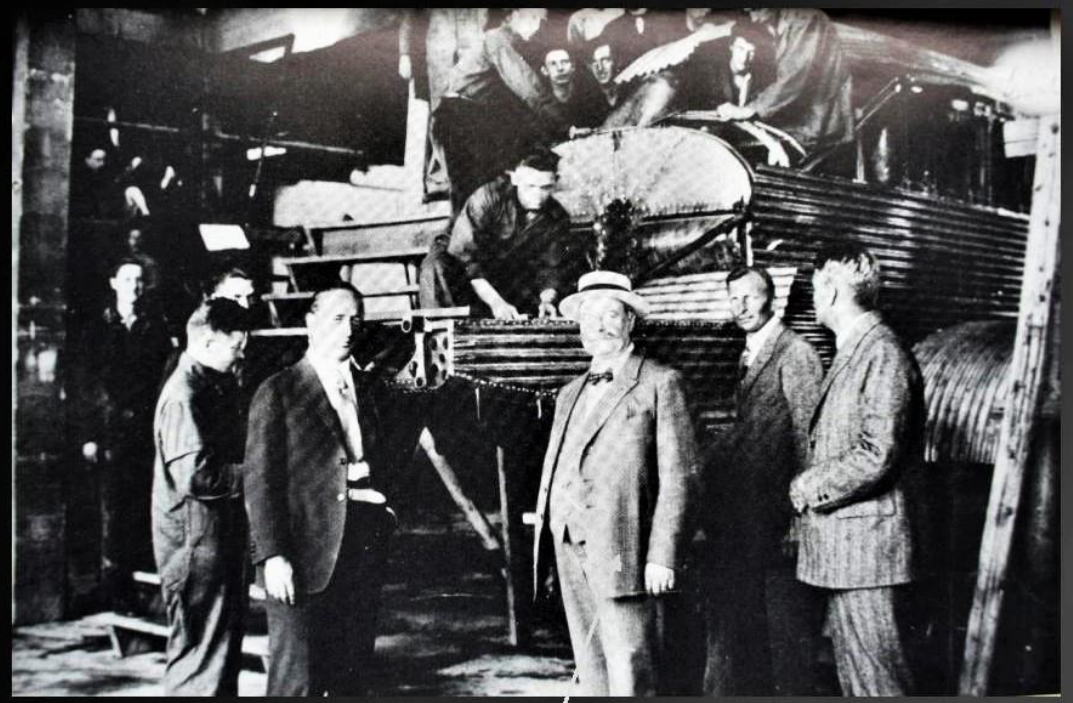

Viktor Larsson

Sjöflygplanen testades i Limhamn övriga på Bulltofta.
Stora monteringshallen var 150 x 50 meter
En mindre hall var 80 x 40 meter
Kontoret hade 40 kontorsrum
155 plan tillverkades varav 100 var militära
1925 – 27 var glansperiod med 460 st anställda

K-SALC

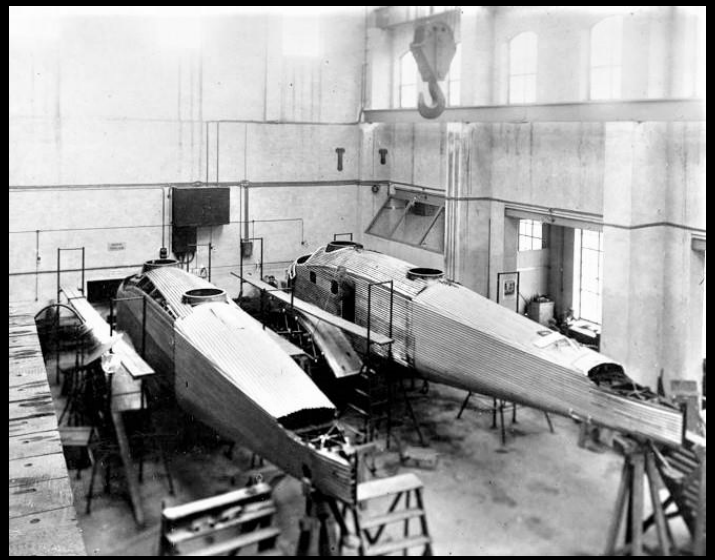

Junker G 23 / 24

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Berg hade ett starkt socialt engagemang och åtnjöt en avsevärd popularitet bland arbetar- och fiskarbefolkningen i Limhamn. Han hade mycket stor betydelse för tillkomsten av Limhamns municipalsamhälle och senare köping och brukade av denna anledning kallas ”Limhamnskungen”. Han visade också stort intresse för egnahemsfrågan och utvecklade i Limhamn och Lomma modeller för att stödja arbetarnas egnahemsbyggande, där han ofta själv gick i borgen för deras lån.

R. F. Berg var inte med som ägare i bolaget som skulle bygga flygplan ute på Ön. Det har klart lämnat ett bättre rykte kring R.F. Berg än om han även varit delägare i den verksamheten.

Så vad hände på Ön?

AB Flygindustri (Afi) var en flygplanstillverkare i Limhamn i Sverige. Bolaget var ett vanligt svenskbildat aktiebolag.

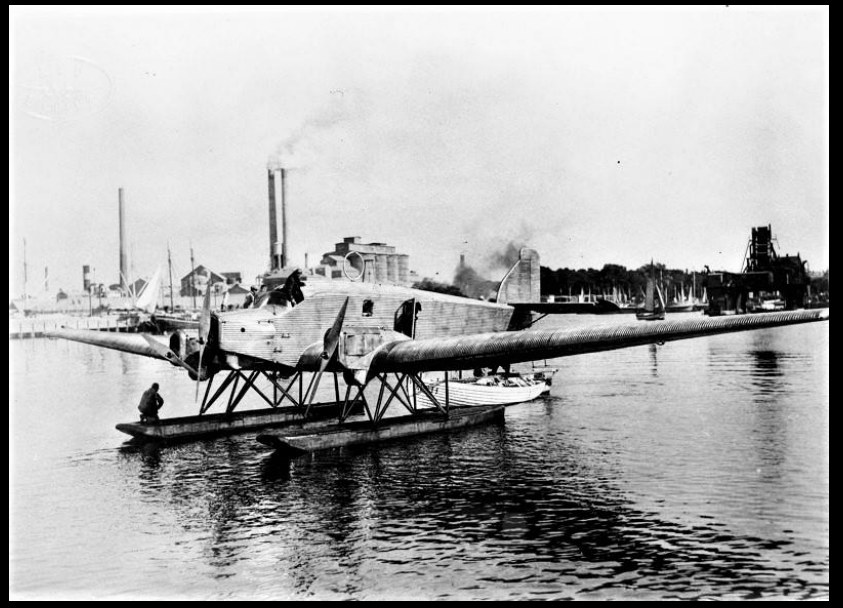

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Junkers Ju 87 Stuka, tyskt lågvingat stridsflygplan från andra världskriget. Tillverkare var Junkers Flugzeug und Motorwerke AG.Framtagandet av Junkers Ju 87 kom till efter att Ernst Udet varit i USA 1931 och där provflugit en Curtiss F6 störtbombare. Han köpte med stöd av den nazistiska regeringen 1933 två flygplan med tanke på att använda dem i sina flyguppvisningar.

Konstruktionen av Ju 87 var redan igångsatt 1934 av konstruktören Hermann Pohlmann, som arbetade med en ersättare för Heinkel He 50. Mycket av grundkonstruktionen för Ju 87 hämtades från en tidigare konstruktion Junker K 47. K 47 var en militär version av det civila flygplanet K 48, vilket byggdes hos flera av Junkers filialer utanför Tyskland, däribland AB Flygindustri på Limhamn utanför Malmö.

Hemligheter på Ön i Limhamn 1925 - 1935

Summering av tillverkning på ÖN i Limhamn

Afi tillverkade ca 30 hela flygplan och ca 40 flygplan som delvis var tillverkade i Dessau, till detta kommer 85 plan, som modifierades eller monterades av komponenter från Tyskland

Flygplandtyper tillverkade helt eller delvis vid Afi:

Junkers G 24
Junkers R 42/ K 30
Junkers K 53/ A 35
Junkers K 37
Junkers K 39
Junkers F 13
Junkers K 47
Junkers W 33
Junkers K 43
Junkers A 50
Junkers Ju 52/3m
Junkers W 34h
Alla flygplan med benämningen K är militära, medan övriga är civila.